

ΜΟ.ΔΙ.Π. ΙΟΝΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης – Παρακολούθησης

**Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Σχολή ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Τμήμα ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**Ακαδημαϊκό έτος: 2019-20
Τόπος: Ζάκυνθος
Ημερομηνία: Ιούλιος 2021**

**Έκδοση 1.0 –Ε.Σ.Δ.Π. Δ.4.1–
31η Συνεδρίαση ΜΟ.ΔΙ.Π.
2 Μαρτίου 2021**

**Ιωάννου Θεοτόκη 72, Κέρκυρα
τηλ: 2661087522
e-mail: modip@ionio.gr**

Πίνακας Περιεχομένων

1. Εισαγωγική Ανάλυση και Σχολιασμός Διαδικασίας Αξιολόγησης – Παρακολούθησης.....

Μέρος Α΄: Τμήμα (Κωδικοί Δεδομένων Ποιότητας Μ.3.).....

- A.1. Παρουσίαση του Τμήματος
- A.2. Ταυτότητα Τμήματος: Προγράμματα Σπουδών –Τομείς (σχολιασμός Μ3.001-007, Δ3.01)
- A.3. Στελέχωση (σχολιασμός Μ3.008-081, Μ3.141-148 και Μ3.150-157, Δ3.03-16)
- A.4. Κινητικότητα Προσωπικού (σχολιασμός Μ3.082-088, Δ3.18-21)
- A.5. Οικονομικά Στοιχεία: Χρηματοδότηση έργων και Τμήματος (σχολιασμός Μ3.089-096, Δ3.24-31)
- A.6. Υποδομές - Υπηρεσίες (Μ3.097-116, Δ3.32-35).....
- A.7. Ερευνητική δραστηριότητα (Μ3.117-125, Μ3.126-140, Μ3.149), (Δ.3.36-3.55)
- A.8. Διδακτικό Έργο.....
- A.9. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/ παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Μέρος Β΄: Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Κωδικοί Δεδομένων Ποιότητας Μ.4.).....

- B.1. Γενικά Στοιχεία (Μ4.001-005, Δ4.01)
- B.2. Δομή και οργάνωση σπουδών (Μ4.006-024, Μ4.130, Δ4.02-14)
- B.3. Κινητικότητα φοιτητών ΠΠΣ/ Διεθνοποίηση (Μ4.081-090, Δ4.30-35).....
- B.4. Πρακτική άσκηση (Μ4.029-033, Δ4.15).....
- B.5. Φοιτητές (Μ4.039-080. Δ4.16-29).....
- B.8. Απόφοιτοι (Μ4.091-110, Μ4.111-126, Δ4.36-46)
- B.9. Διδάσκοντες (Μ4.127-129 και Μ4.131-133. Δ4.47-50).....

Μέρος Γ΄: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κωδικοί Δεδομένων Ποιότητας Μ.5.)

- Γ.1. Τίτλος ΠΜΣ:(τίτλος στα Ελληνικά και στα Αγγλικά)
- Γ.2. Γενικά στοιχεία (Μ5.001-020 και Μ5.046-048, Δ5.01-05)
- Γ.3. Διδάσκοντες στο ΠΜΣ (Μ5.035-037, Μ5.039-041, Δ5.15-17).....
- Γ.4. Παρακολούθηση ΠΜΣ (Μ5.014-017).....
- Γ.5. Χρηματοδότηση ΠΜΣ (Μ5.018-019, Δ5.03)
- Γ.6. Διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών
- Γ.7. Ανταπόκριση του ΠΜΣ στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας
- Γ.8. Διεθνής διάσταση του ΠΜΣ (Μ5.042-045).....

Μέρος Δ΄: Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (Κωδικοί Δεδομένων Ποιότητας Μ.6.).....

- Δ.1. Γενικά στοιχεία (Μ6.001-004 & Μ6.024-026).....
- Δ.2. Διδακτορικές σπουδές, θέσεις και διδάκτορες (Μ6.005-015, Δ6.01-07)
- Δ.3. Δομή και Οργάνωση Προγράμματος.....
- Δ.4. Ερευνητικό Έργο ΥΔ (Μ6.016-018, Δ6.08-09)

Μέρος Ε΄: Σχολιασμός των διαστάσεων ποιότητας ακαδημαϊκής πιστοποίησης προγράμματος σπουδών

.....
E.1 Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας
E.2 Σχεδιασμός και έγκριση των Προγραμμάτων Σπουδών
E.3 Φοιτητοκεντρική Μάθηση, Διδασκαλία και Αξιολόγηση
E.4 Εισαγωγή φοιτητών, στάδια φοίτησης, αναγνώριση σπουδών και λήψη πτυχίου
E.5 Διδακτικό Προσωπικό.....
E.6 Μαθησιακοί Πόροι και Φοιτητική Στήριξη
E.7 Διαχείριση Πληροφοριών
E.8 Δημόσια Πληροφόρηση.....
E.9 Συνεχής Παρακολούθηση και Περιοδική Εσωτερική Αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σπουδών....

Μέρος ΣΤ΄: Έκθεση Παρακολούθησης

ΣΤ.1. Συνοπτική περιγραφή διαδικασίας παρακολούθησης και αποτίμησης
ΣΤ.2. Σχέδιο Δράσης
ΣΤ.3. Παρακολούθηση αποτελεσμάτων
ΣΤ.4. Παρακολούθηση Στοχοθεσίας Ποιότητας Τμήματος.....
ΣΤ.5. Προτάσεις προς ΜΟ.ΔΙ.Π. Ιονίου Πανεπιστημίου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

I. Πίνακας Δεδομένων ΟΠΣ ΜΟ.ΔΙ.Π. – ΟΠΕΣΠ ΕΘ.Α.Α.Ε. (2019-20)
II. Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
III. Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
IV. Κανονισμός ΠΠΣ.....
V. Κανονισμός /μοι ΠΜΣ.....
VI. Κανονισμός ΔΜΣ

1. Εισαγωγική Ανάλυση και Σχολιασμός Διαδικασίας Αξιολόγησης – Παρακολούθησης
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης – παρακολούθησης
<p>Η παρούσα έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης/παρακολούθησης του Τμήματος Περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκε με τη συλλογική συνεισφορά των μελών της ΟΜΕΑ του Τμήματος (αποτελούμενης από 7 μέλη ΔΕΠ) υπό τον συντονισμό/καθοδήγηση του μέλους ΔΕΠ που έχει οριστεί ως συντονιστής της. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκε ανάθεση συγγραφής των διαφόρων ενοτήτων στα έξι μέλη της ΟΜΕΑ από τον συντονιστή ο οποίος επίσης ανέλαβε την συμπλήρωση συγκεκριμένων ενοτήτων. Παράλληλα, γνωστοποιήθηκε σε όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος (δηλαδή και σε εκείνα που δεν ανήκουν στην ΟΜΕΑ) ότι είναι δυνατόν να ζητηθεί η επικουρική τους συνδρομή πράγμα το οποίο και έγινε. Για την σύνταξη των επιμέρους ενοτήτων χρησιμοποιήθηκαν οι τιμές των δεδομένων ποιότητας (M3-M4-M5-M6) που αφορούν στο υπό εξέταση έτος και τα οποία είχαν συλλεχθεί την Άνοιξη του 2021 υπό την καθοδήγηση του Συντονιστή της ΟΜΕΑ και με την καθολική συμμετοχή όλων των μελών του ακαδημαϊκού και διοικητικού προσωπικού του Τμήματος. Επιπλέον, έγινε χρήση πηγών όπως το Πρόγραμμα και ο (υπό προετοιμασία) Οδηγός Σπουδών του Τμήματος, αρχεία ερευνητικών συνεργασιών, λεπτομερή δεδομένα διδακτικής εμπειρίας, κλπ.</p> <p>Ο συντονιστής της ΟΜΕΑ ήταν υπεύθυνος για τη συλλογή των επιμέρους αναφορών από τα μέλη της ΟΜΕΑ και της επεξεργασίας και ενσωμάτωσής τους στην τελική παραχθείσα Έκθεση.</p>
1.2. Θετικά στοιχεία και δυσκολίες
<p>Στα θετικά στοιχεία συμπεριλαμβάνεται η καλή συνεργασία μεταξύ των μελών της ΟΜΕΑ καθώς και μεταξύ της ΟΜΕΑ και των λοιπών μελών ΔΕΠ του Τμήματος, η αποτελεσματική ανταλλαγή πληροφοριών και η τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων.</p> <p>Η βασική δυσκολία σχετίζεται με το γεγονός ότι κατά το χρονικό διάστημα που πραγματοποιείται η σύνταξη της Έκθεσης, δεν είναι διαθέσιμοι από την ΕΘΑΑΕ οι αντίστοιχοι δείκτες ποιότητας (Κωδικοί τύπου Δ) για το υπό εξέταση έτος (2019-20) οι οποίοι προκύπτουν από τα δεδομένα ποιότητας (Κωδικοί τύπου Μ). Οι συγκεκριμένοι δείκτες ποιότητας οι οποίοι υπεισέρχονται στην στοχοθεσία ποιότητας του Τμήματος (Μέρος ΣΤ' της παρούσας Έκθεσης) υπολογίστηκαν από τον Συντονιστή της ΟΜΕΑ.</p>
1.3. Προτάσεις βελτίωσης της διαδικασίας αξιολόγησης
<p>Οι δείκτες ποιότητας (Κωδικοί Δ) για το υπό εξέταση έτος είναι απαραίτητο να είναι διαθέσιμοι (είτε από την ΜΟΔΙΠ είτε από την ΕΘΑΑΕ).</p>

Μέρος Α΄: Τμήμα (Κωδικοί Δεδομένων Ποιότητας Μ.3.)

Α.1. Παρουσίαση του Τμήματος

Α.1.1. Στόχοι Τμήματος

Το Τμήμα Περιβάλλοντος εδρεύει στην Ζάκυνθο, ένα νησιωτικό χώρο της Κεντρικής Μεσογείου απόλυτα συνυφασμένο με την μελέτη και έρευνα του φυσικού περιβάλλοντος. Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, εδράζεται στις Θετικές Επιστήμες και στοχεύει στην ποιοτική και ποσοτική κατανόηση των Φυσικών, Χημικών, Βιολογικών διεργασιών και αποτελεσμάτων τους στο περιβάλλον και τα οικοσυστήματα, καθώς και στις περιβαλλοντικές τεχνολογίες. Το πρόγραμμα εναρμονίζεται τακτικά προς τις διεθνείς επιστημονικές εξελίξεις, αλλά και τις απαιτήσεις του επαγγελματικού, παραγωγικού, και κοινωνικού ιστού της χώρας. Η προπτυχιακή εκπαίδευση χωρίζεται σε δύο διακριτές μαθησιακές περιόδους. Η έδρα του τμήματος είναι στο Ιόνιο πέλαγος με το έντονο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον, τις ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες και την έντονη ανάπτυξη που απαιτεί αειφόρο διαχείριση. Η έδρα του τμήματος που διαφέρει από τα άλλα συναφή τμήματα αλλά και τα πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια που διαθέτει σε συνδυασμό με το εξαιρετικό προσωπικό, δημιουργούν στις συνθήκες για εξαιρετικές σπουδές στο γνωστικό αντικείμενο των περιβαλλοντικών επιστημών.

Α.1.2. Διοίκηση του Τμήματος & Σύνθεση ΟΜΕΑ

Η τρέχουσα σύνθεση της διοίκησης του τμήματος (Ιούλιος 2021) η οποία είναι η εξής: Πρόεδρος του Τμήματος είναι η κ. Αικατερίνη Καμπάση, Αν. Καθηγήτρια και Αναπληρωτής Πρόεδρος είναι ο κ. Χρήστος Καρύδης, Επ. Καθηγητής. Η σύνθεση της ΟΜΕΑ είναι η παρακάτω:

1. Διονύσιος Κουλουγλιώτης, Καθηγητής, Κοσμήτορας Σχολής Περιβάλλοντος, Συντονιστής ΟΜΕΑ.
2. Αικατερίνη Καμπάση, Αν. Καθηγήτρια, Πρόεδρος Τμήματος,
3. Αριστοτέλης Μαρτίνης, Επ. Καθηγητής
4. Αναστάσιος Καλημέρης, Επ. Καθηγητής
5. Αδαμαντία Καμπιώτη, Επ. Καθηγήτρια
6. Παντελής Αποστολόπουλος, Επ. Καθηγητής
7. Διονύσιος Παναγιωτάρας, Επ. Καθηγητής

Α.2. Ταυτότητα Τμήματος: Προγράμματα Σπουδών –Τομείς (σχολιασμός Μ3.001-007, Δ3.01)

Κατά το υπό εξέταση έτος (2019-20) το Τμήμα παρέχει ένα πανεπιστημιακό πρόγραμμα σπουδών στο οποίο εισήλθαν φοιτητές για πρώτη χρονιά και επιπλέον παρέχει δύο προγράμματα σπουδών του πρώην ΤΕΙ Ιονίων Νήσων τα οποία είναι εκείνο των Τεχνολογιών Φυσικού Περιβάλλοντος ΤΕ και εκείνο της Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης ΤΕ.

Στην εκπνοή του υπό εξέταση ακ.έτους (Αύγουστος 2020) εγκρίθηκε η ίδρυση του Διατμηματικού ΠΜΣ με τίτλο «Νέες Τεχνολογίες για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και την Βιώσιμη Ανάπτυξη» στο οποίο το Τμήμα Περιβάλλοντος είναι επισπεύδον και γίνεται σε συνεργασία με το Τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Το Τμήμα διαθέτει Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών το οποίο ιδρύθηκε κατά το Ακ. έτος 2018-19 (Μάρτιος 2019). Κατά το υπό εξέταση ακ. έτος (2019-20) το Τμήμα απέκτησε τους 3 πρώτους υποψήφιους διδάκτορες του και προφανώς ακόμα δεν έχει απονείμει καμμία διδακτορική διατριβή. Το Τμήμα δεν διαθέτει διεθνή ΠΜΣ, ούτε και θεσμοθετημένους Τομείς.

A.3. Στελέχωση (σχολιασμός M3.008-081, M3.141-148 και M3.150-157, Δ3.03-16)

Κατά το τέλος του έτος αναφοράς (2019-20), το τμήμα Περιβάλλοντος διαθέτει έναν Καθηγητή Α' Βαθμίδας, δύο Αναπληρωτές Καθηγητές, οκτώ Επίκουρους Καθηγητές και έναν Λέκτορα Εφαρμογών. Κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους πραγματοποιήθηκε η εξέλιξη ενός μέλους ΔΕΠ στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή και προσλήφθηκαν δύο επί Θητεία Επίκουροι Καθηγητές. Επίσης στο Τμήμα υπηρέτησαν 10 εξωτερικοί συνεργάτες με ανάθεση διδασκαλίας καθώς και 13 συνεργαζόμενοι συμβεβλημένοι εξωτερικοί συνεργάτες με ερευνητικά καθήκοντα. Τέλος κατά τη διάρκεια του 2019-20, προστέθηκαν στο τμήμα 2 μόνιμα μέλη Διοικητικού Προσωπικού μέσω του προγράμματος κινητικότητας του Δημοσίου.

A.4. Κινητικότητα Προσωπικού (σχολιασμός M3.082-088, Δ3.18-21)

Το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 δεν πραγματοποιήθηκε καμία μετακίνηση μέλους ΔΕΠ του τμήματος σε ιδρύματα του εξωτερικού είτε για διδασκαλία είτε για επιμόρφωση στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, όπως επίσης δεν πραγματοποιήθηκε καμία μετακίνηση εισερχομένων διδασκόντων από ιδρύματα του εξωτερικού, λόγω των έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

Πέντε μέλη ΔΕΠ του τμήματος δίδαξαν σε Τμήματα άλλων Ιδρυμάτων της Ελλάδας και τρία μέλη ΔΕΠ δίδαξαν σε τμήματα του οικείου ιδρύματος, είτε σε προπτυχιακό είτε σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

A.5. Οικονομικά Στοιχεία: Χρηματοδότηση έργων και Τμήματος (σχολιασμός M3.089-096, Δ3.24-31)

Κατά το υπό εξέταση ημερολογιακό έτος (2020) το 88,10% των ενεργών έργων χρηματοδοτούνται από Ευρωπαϊκά Ταμεία (ΕΣΠΑ κλπ) και τα υπόλοιπα (ποσοστό 11,90%) από διεθνή ανταγωνιστικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν υπάρχει χρηματοδότηση από Εθνικούς φορείς. Τα αντίστοιχα ποσοστά για το 2019 ήταν 93,87% για Ευρωπαϊκά Ταμεία, 0% για ανταγωνιστικά προγράμματα της ΕΕ και 6,13% για τους Εθνικούς φορείς. Παρατηρείται ότι η κύρια πηγή της χρηματοδότησης παραμένει και εντός του 2020 εκείνη των Ευρωπαϊκών Ταμείων. Είναι ενδιαφέρον ότι το 2020 σε σχέση με το 2019 το Τμήμα πέτυχε ένα σχετικά καλό ποσοστό χρηματοδότησης (>10% επί του συνόλου) από διεθνή ανταγωνιστικά προγράμματα της ΕΕ. (δημόσια ή ιδιωτικά).

Όσον αφορά στη χρηματοδότηση του Τμήματος, το 36,12% προήλθε από τον τακτικό προϋπολογισμό και το υπόλοιπο (ήτοι 63,88%) από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Οι αντίστοιχοι δείκτες για το προηγούμενο έτος (2019) δεν είναι διαθέσιμοι προκειμένου να είναι εφικτή κάποια σύγκριση.

A.6. Υποδομές - Υπηρεσίες (M3.097-116, Δ3.32-35)

Το Τμήμα παρέχει προς φοιτητική χρήση τις ακόλουθες υποδομές:

- 21 αίθουσες διδασκαλίας 952 θέσεων (όλες με δυνατότητα πρόσβασης ΑΜΕΑ), όλες κλιματιζόμενες
- 11 αίθουσες εργαστηρίων 240 θέσεων (όλες με δυνατότητας πρόσβασης ΑΜΕΑ), όλες κλιματιζόμενες
- 1 Αίθουσα για τον Φοιτητικό Σύλλογο, κλιματιζόμενη
- 1 Αίθουσα εντευκτηρίου (διαθέσιμη ως φοιτητικό κυλικείο), κλιματιζόμενη
- 2 Αίθριοι χώροι αναψυχής που περιλαμβάνουν αμφιθεατρικής διάταξης καθίσματα
- 1 κεντρική βιβλιοθήκη 100 θέσεων με δυνατότητα πρόσβασης και σε υπολογιστές και διαδίκτυο
- Πληροφοριακό σύστημα ηλεκτρονικής γραμματείας με δυνατότητα (i) εγγραφής εισερχόμενων φοιτητών (ii) δήλωσης μαθημάτων (iii) άμεσης πρόσβασης στην βαθμολογία που καταχωρείται από τον διδάσκοντα (iv) έκδοση πιστοποιητικών
- Ιστότοπος με αναρτημένες ανακοινώσεις και οδηγίες για τις λειτουργίες του Τμήματος, τις

υποχρεώσεις και δικαιώματα των φοιτητών

- Χώρους στάθμευσης ποδηλάτων (καθώς και δίτροχων και αυτοκινήτων) για τα φοιτητικά οχήματα
- Το Τμήμα διαθέτει μισθωμένο λεωφορείο για τις μετακινήσεις των φοιτητών.

Οι αίθουσες διδασκαλίας, τα εργαστήρια, ο εξοπλισμός και οι παρεχόμενες ηλεκτρονικές υπηρεσίες Γραμματείας (που βαίνουν διευρυνόμενες) κρίνονται ικανοποιητικές. Το περιεχόμενο και η λειτουργικότητα εξοπλισμού της Βιβλιοθήκης είναι ικανοποιητικά, όμως λόγω έλλειψης μόνιμου προσωπικού οι ώρες επισκεψιμότητας είναι κατά περιόδους μειωμένες που δεν υπάρχει διαθεσιμότητα έκτακτου βοηθητικού προσωπικού.

Όσον αφορά στην αξιολόγηση από τους φοιτητές, επισημαίνεται ότι κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση έτους η εν λόγω αξιολόγηση δεν υλοποιήθηκε λόγω (κυρίως) μη ετοιμότητας του Πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ.

A.7. Ερευνητική δραστηριότητα (M3.117-125, M3.126-140, M3.149), (Δ.3.36-3.55)

A.7.1. Παρουσίαση ερευνητικής δραστηριότητας (M3.117-125, M3.126-140, M3.149, (Δ.3.36-3.55)

Κατά το υπό εξέταση έτος (2019-20), το σύνολο των εργασιών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές είναι είκοσι τέσσερις (24) (ήτοι περίπου 1,7 δημοσιεύσεις ανά μέλος ΔΕΠ) ενώ σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές είναι σε είκοσι δύο (22).

Το σύνολο των ανακοινώσεων σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές των μελών ΔΕΠ του Τμήματος είναι δεκαπέντε (15).

Κατά το Ακαδημαϊκό έτος αναφοράς (2019-20) το δημοσιευμένο ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος έλαβε τουλάχιστον 475 νέες ετεροναφορές (ήτοι 33,93 ανά μέλος ΔΕΠ) (πηγή Scopus, με αρκετές ακόμα που δεν εμπεριέχονται σε αυτή την βιβλιογραφική βάση).

Επίσης μέλη του Τμήματος διατελούσαν Επιστημονικοί Υπεύθυνοι σε οκτώ (8) ενεργά χρηματοδοτούμενα έργα με διαχείριση από τον ΕΛΚΕ Ιονίου Πανεπιστημίου και διάρκεια του φυσικού αντικείμενου εντός του ημερολογιακού έτους αναφοράς.

A.7.2. Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα (M3.128-138, Δ3.47-3.55) (M3.138-140, Δ3.34-3.35)

Το σύνολο των ενεργών χρηματοδοτούμενων έργων, τα οποία έχουν επιστημονικά υπεύθυνο μέλος του Τμήματος, η διαχείρισή τους γίνεται από τον ΕΛΚΕ και έχουν διάρκεια του φυσικού αντικείμενου εντός του ημερολογιακού έτους αναφοράς είναι οκτώ (8), εκ των οποίων ένα (1) είναι Ευρωπαϊκό (ανταγωνιστικό), τρία (3) Εθνικά χρηματοδοτούμενα από Ευρωπαϊκά ταμεία. Πέντε (5) από τα έργα έχουν προϋπολογισμό < 50 κ€, ένα μεταξύ 50 κ€ και 200 κ€, και δύο (2) άνω των 200 κ€. Το σύνολο των εξωτερικών συνεργατών για την εκτέλεση των χρηματοδοτούμενων έργων του Τμήματος (ΕΛΚΕ) με ενεργή σύμβαση είναι δέκατρείς (13).

A.7.3. Ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος

Οι κύριες ερευνητικές συνεργασίες που αναπτύχθηκαν στο Τμήμα στο Ακαδημαϊκό έτος 2019-20 είναι οι εξής:

- Ερευνητική συνεργασία με το Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ και το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (ΙΕΠΒΑ) στο πλαίσιο του έργου ΛΑΕΡΤΗΣ/ΕΣΠΑ 2013-17 σε θέματα Μετεωρολογικών συνθηκών, κλιματικής μεταβλητότητας, και εκτίμησης κινδύνου δασικής πυρκαγιάς στα Επτάνησα.
- Ερευνητική συνεργασία με το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων του Ιονίου Πανεπιστημίου στο πλαίσιο πέντε (5) έργων ΕΣΠΑ - Περιφέρειας Ιονίων Νήσων στον τομέα της αgroδιατροφής και της επιστήμης τροφίμων
- Διεθνής ερευνητική συνεργασία με University of Barcelona , στα πλαίσια του έργου "Evaluating seabird movements and its interactions with fisheries using an endemic and threatened shearwater along its Mediterranean range" (Swiss foundation MAVA 2019-21)
- Ερευνητική συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) στο πλαίσιο του προγράμματος "Plastic Busters: preserving biodiversity from plastics in Mediterranean Marine Protected Areas-PLASTIC BUSTERS MPAs" Interreg Med 2014-20
- Διεθνής ερευνητική συνεργασία με το Norwegian University of Science and Technology (Dpt. of Chemistry and Dpt. of Biology) με αντικείμενο "Profiles of trace elements and emerging contaminants (PFCs) in feathers and blood samples from birds – a multi-species approach", 2019-20

A.7.4. Φοιτητική συμμετοχή στην έρευνα

Κατά το ημερολογιακό έτος αναφοράς ξεκίνησε για πρώτη φορά η δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικών διατριβών στο Τμήμα. Το γεγονός αυτό επέτρεψε την ουσιαστική και σταδιακά διευρυνόμενη συμμετοχή φοιτητών σε ερευνητικά θέματα που αναπτύσσονται στο Τμήμα. Παράλληλα, δίνεται η ευκαιρία αρχικής συμμετοχής προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος σε στοχευμένα ερευνητικά θέματα παρατηρησιακής κατά κύριο λόγο υφής, μέσω κατάλληλων Πτυχιακών Εργασιών και σε μικρότερο βαθμό μέσω Πρακτικών Ασκήσεων. Κατά το ημερολογιακό έτος αναφοράς υπήρχαν στο Τμήμα τρείς (3) υποψήφιοι διδάκτορες.

A.8. Διδακτικό Έργο

A.8.1. Αποτελεσματικότητα διδακτικού προσωπικού και διδακτικής διαδικασίας

Κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2019-20 δεν πραγματοποιήθηκαν αξιολογήσεις διδασκόντων και μαθημάτων από τους φοιτητές για τους εξής λόγους:

α) Το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ δεν ήταν σε ετοιμότητα προκειμένου να πραγματοποιηθεί η ηλεκτρονική συμπλήρωση των ερωτηματολογίων

β) Κατά το χειμερινό εξάμηνο του 2019-20, δεν υλοποιήθηκε η έντυπη δια ζώσης συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους φοιτητές λόγω μη έγκαιρης σχετικής πληροφόρησης και συνεργασίας της ΜΟΔΙΠ με το Τμήμα, πράγμα που σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με το γεγονός ότι επρόκειτο για το Α' Εξάμηνο λειτουργίας του πανεπιστημιακού προγράμματος σπουδών.

Γ) Κατά το εαρινό εξάμηνο του 2019-20, η απότομη μετάπτωση της διδασκαλίας στο εξ' αποστάσεως μοντέλο λόγω της πανδημίας COVID-19, δεν επέτρεψε την έντυπη δια ζώσης συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, η οποία είχε πια δρομολογηθεί ύστερα από το μεταβατικό α' εξάμηνο λειτουργίας (χειμερινό).

A.8.2. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία (M4.025-028)

Στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και στο τμήμα Περιβάλλοντος οι εκπαιδευτές έχουν τη δυνατότητα να ακολουθήσουν την ασύγχρονη εκπαίδευση, τη σύγχρονη εκπαίδευση ή και τα δύο συστήματα. Στο Τμήμα λειτουργεί η πλατφόρμα “**Ionio Open eClass**” η οποία αποτελεί ένα Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων, ασύγχρονης εκπαίδευσης, η οποία αποτελεί τη βάση για την ενημέρωση των φοιτητών, τις πιθανές αλλαγές στις παρουσιάσεις των διαλέξεων και για τις εργασίες των φοιτητών στο πλαίσιο του κάθε μαθήματος. Ακολουθεί τη φιλοσοφία του λογισμικού ανοικτού κώδικα και υποστηρίζει την υπηρεσία Ασύγχρονης Τηλεκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας βίντεο διαλέξεων και μπορεί να γίνει συνδυασμός με το ασύγχρονο υλικό (διαφάνειες, ασκήσεις, κλπ).

Στο πλαίσιο της σύγχρονης εκπαίδευσης, κατά τη διάρκεια του Ακ. Έτους 2019-20 (εαρινό εξάμηνο) λειτούργησαν αποτελεσματικά οι πλατφόρμες Zoom και Webex τόσο για την υλοποίηση του διδακτικού έργου όσο και για τη διενέργεια εξετάσεων. Τέλος, αναφέρουμε ότι υπάρχει και συστηματική επικοινωνία μεταξύ φοιτητών και διδασκόντων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

A.8.3. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα

Η διδασκαλία πολλών μαθημάτων συνδέεται και με την έρευνα. Όπου είναι εφικτό, οι φοιτητές εμπλέκονται εκπαιδευτικά στην υλοποίηση των ερευνητικών προγραμμάτων που υλοποιούνται στο Τμήμα, με συλλογή και επεξεργασία δεδομένων στο πεδίο και στο εργαστήριο, παρουσία εκπαιδευτών. Δίνεται η δυνατότητα βιωματικής εκπαίδευσης τόσο στο πεδίο, όσο και στο εργαστήριο. Επίσης, στο πλαίσιο της έρευνας που υλοποιείται από τα διάφορα εργαστήρια του Τμήματος, φοιτητές υλοποιούν πτυχιακές εργασίες, εθελοντική πρακτική άσκηση και σε πολλές περιπτώσεις προετοιμάζουν, με τη συνδρομή των μελών ΔΕΠ και ερευνητικές εργασίες οι οποίες παρουσιάζονται σε εθνικά ή και διεθνή συνέδρια, αποκτώντας μεγαλύτερη εμπειρία και διευρύνοντας το πεδίο των γνώσεών τους..

A.9. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/ παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

A.9.1. Συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς

Το Τμήμα φροντίζει συστηματικά για τη σύνδεσή του με τοπικούς και πανελλήνιους ΚΠΠ φορείς μέσα από την οργάνωση εκδηλώσεων, την υλοποίηση ερευνητικών/αναπτυξιακών προγραμμάτων, την εκπαιδευτική συνεργασία κ.α. Σχετικές δραστηριότητες του Τμήματος κατά το 2019-20 είναι οι εξής:

- Υποβολή ερευνητικών προτάσεων με ΚΠΠ (Μουσείο Σολωμού κι Επιφανών Ζακυνθίων, Πολιτιστικός Σύλλογος Ούγο Φώσκολο, Δίκτυο Μουσείων Ιονίων Νήσων, Φορέας Διαχείρισης Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου, Φορέας Διαχείρισης Αίνου κλπ) ορισμένες από τις οποίες έχουν ήδη εγκριθεί προς υλοποίηση.
- Συνεργασία με ΚΠΠ σε επίπεδο εκπόνησης πτυχιακών εργασιών των φοιτητών και πραγματοποίησης πρακτικών ασκήσεων (ΔΕΥΑΖ, ΕΛΚΕΘΕ, φορείς Υπουργείου Περιβάλλοντος και του Υπουργείου Πολιτισμού, όπως ΦΟΔΣΑ και γραφεία πρασίνου Δήμων και Περιφερειών και Μουσεία & Εφορείες Συντήρησης αντίστοιχα ανά την Ελλάδα).

A.9.2. Σύνδεση της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία

Η συνεργασία με ΚΠΠ φορείς έχει ωφέλιμες και διαρκώς αυξανόμενες αλληλεπιδράσεις με την εκπαιδευτική διαδικασία, δεδομένου ότι:

- Το Τμήμα κάνει συχνά χρήση πραγματικών δεδομένων που προέρχονται από ΚΠΠ φορείς που τα χρησιμοποιεί στην εκπαιδευτική διαδικασία υπό μορφή παραδειγμάτων, είτε περιπτώσεων μελέτης και ανταποδοτικά ενημερώνει τους φορείς για τα αποτελέσματα της επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων.
- Το Τμήμα κάνει χρήση είτε εγκαταστάσεων των ΚΠΠ φορέων για εκπαιδευτικούς σκοπούς, είτε χώρων και εδαφών που ανήκουν σε αρκετούς ΚΠΠ φορείς για να αναπτύξει και εγκαταστήσει υπαίθριο ερευνητικό εξοπλισμό.
- Το Τμήμα συνεργάζεται με ΚΠΠ φορείς για να πραγματοποιηθούν ορισμένες από τις πτυχιακές εργασίες φοιτητών σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα καθώς και για την υλοποίηση πρακτικών ασκήσεων των φοιτητών.

A.9.3. Συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη

Το Ιόνιο Πέλαγος (και ειδικά το Νότιο και Κεντρικό του Τμήμα) αποτελεί ένα χώρο που βρίσκεται σε μια ευρύτερη περιοχή με εγνωσμένη δυναμική σε θέματα ατμοσφαιρικών, ωκεανογραφικών, γεωφυσικών και βιολογικών διεργασιών (Κεντρική Μεσόγειος). Το Τμήμα κατά το τελευταίο έτος:

- κάνει χρήση των υποδομών που έχουν υλοποιηθεί κατά τα προηγούμενα έτη. Π.χ. χρησιμοποιεί τους επιστημονικούς σταθμούς υπαίθρου σε όλο το Νότιο Ιόνιο (Ζάκυνθος, Στροφάδες, δυτικές ακτές Ηλείας) με σκοπό την διαρκή καταγραφή και μελέτη κρίσιμων παραμέτρων όπως της Ηλιακής ακτινοβολίας και ενέργειας, του πεδίου ταχυτήτων ανέμου και του Αιολικού δυναμικού, της συγκέντρωσης αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα, της παροχής βρόχινου νερού, της υγρασίας, θερμοκρασίας και ρυθμού εξάτμισης
- Πραγματοποιεί συστηματικές δειγματοληψίες και φυσικοχημικές αναλύσεις υδάτων σε όλο το νησί της Ζακύνθου
- Εισάγει, εφαρμόζει και αναπτύσσει τεχνογνωσία σε επίπεδο βασικών και εφαρμοσμένων επιστημών (πχ. μαθηματικού μοντελισμού, ρευστοδυναμικών προσομοιώσεων) σε μια περιφέρεια που μέχρι πρόσφατα υστερούσε χαρακτηριστικά στην ανάπτυξη αυτών των πεδίων, παρά το γεγονός ότι αποτελεί φυσικό χώρο στον οποίο διαδραματίζονται πλήθος σχετικών φαινομένων και διεργασιών.
- Έχει οργανώσει την έρευνα στον Τομέα διαχείρισης περιβάλλοντος και οικολογίας με άμεση σχέση με την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη
- Έχει προβεί σε συστηματική καταγραφή του φυσικού πλούτου και της βιοποικιλότητας του χώρου του Ιονίου Πελάγους.

Μέρος Β': Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Κωδικοί Δεδομένων Ποιότητας Μ.4.)

Β.1. Γενικά Στοιχεία (Μ4.001-005, Δ4.01)

Κατά την ενσωμάτωση του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και την μετατροπή του Τμήματος Τεχνολόγων Περιβάλλοντος (ΤΕ) σε Περιβάλλοντος (ΠΕ) προσαρμόστηκε αναλόγως και το Πρόγραμμα Σπουδών προς τρεις κατευθύνσεις:

(α) Κατάργηση ή μετασχηματισμός μαθημάτων ή/και εργαστηρίων που είχαν κυρίως τεχνολογικό χαρακτήρα.

(β) Εισαγωγή 4 νέων υποχρεωτικών και 21 επιλεγόμενων μαθημάτων.

(γ) Τροποποιήσεις περιεχομένου διδασκόμενων μαθημάτων και αναδιατάξεις τους σε κατάλληλα εξάμηνα.

Το νέο πρόγραμμα προσφέρει 39 υποχρεωτικά μαθήματα και 29 επιλογής, σε 8 εξάμηνα. Για την απόκτηση πτυχίου απαιτείται η παρακολούθηση 49 μαθημάτων αντίστοιχων προς 240 ECTS.

Β.2. Δομή και οργάνωση σπουδών (Μ4.006-024, Μ4.130, Δ4.02-14)

Β.2.1. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του ΠΠΣ

Κατά την μεταβολή του Προγράμματος Σπουδών εισήχθησαν αρκετά (21) επιλεγόμενα μαθήματα διαθέσιμων από το Ε' εξάμηνο και μετά με σταδιακά αυξανόμενη συμμετοχή τους στο μίγμα μαθημάτων που συνθέτουν κάθε εξάμηνο. Στο πρόγραμμα σπουδών τα επιλεγόμενα μαθήματα είναι ομαδοποιημένα, ανάλογα με το γνωστικό τους αντικείμενο σε 10 διαφορετικές ομάδες επιλογής ισάριθμων μαθημάτων.

Λόγω της μεταβολής του Τμήματος από ΤΕ σε ΠΕ πραγματοποιήθηκε μετατροπή του εργαστηριακού μέρους εννέα (9) μαθημάτων που είχαν κυρίως τεχνολογικό χαρακτήρα. Μέρος της ύλης αυτών των αντίστοιχων εργαστηριακών ασκήσεων ενσωματώθηκε με κατάλληλες προσαρμογές υπό μορφή ασκήσεων πράξης στα αντίστοιχα θεωρητικά μαθήματα.

Β.2.2. Εξεταστικό σύστημα

Οι εξετάσεις στο Τμήμα είναι γραπτές και διενεργούνται στο τέλος κάθε Ακαδημαϊκού εξαμήνου (τυπικά Ιανουάριο-Φεβρουάριο) και Ιούνιο, με μια επαναληπτική εξέταση τον Σεπτέμβριο. Σε κάθε εξεταστική περίοδο για τους επί πτυχίω φοιτητές προβλέπεται, μέσω σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης, εξέταση όλων των μαθημάτων (και όχι μόνο των μαθημάτων του οικείου εξαμήνου). Δίνεται η δυνατότητα επίδειξης των γραπτών καθώς και αιτημάτων αναβαθμολόγησης. Τα γραπτά φυλάσσονται για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός εξαμήνου. Φοιτητές με ιατρικά πιστοποιημένα προβλήματα δυσλεξίας εξετάζονται προφορικά.

Β.3. Κινητικότητα φοιτητών ΠΠΣ/ Διεθνοποίηση (Μ4.081-090, Δ4.30-35)

Κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2019-2020, δεν πραγματοποιήθηκε καμία μετακίνηση εισερχομένων και εξερχομένων φοιτητών, εξαιτίας των έκτακτων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο διασποράς του κορωνοϊού COVID-19. Κατά το εαρινό εξάμηνο του 2019-2020 οι εγκεκριμένες μετακινήσεις δύο φοιτητών από το Πανεπιστήμιο της Lille (Γαλλία) αναβλήθηκαν λόγω της πανδημίας.

Β.4. Πρακτική άσκηση (Μ4.029-033, Δ4.15)

Το πανεπιστημιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος δεν προβλέπει υποχρεωτική πρακτική άσκηση των φοιτητών.

B.5. Φοιτητές (M4.039-080. Δ4.16-29)**B.7.1. Εισαγωγή στο Τμήμα (M4.039-054, Δ4.16-20)**

Οι προσφερόμενες θέσεις και οι τελικές θέσεις νεοεισερχομένων φοιτητών είναι πολύ περισσότερες (κατά παράγοντα 3,24 και 2,95 αντίστοιχα) σε σχέση με τον αριθμό των θέσεων που προτείνονται από το Τμήμα. Το ποσοστό των νεοεισαχθέντων φοιτητών σε σχέση με το σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών είναι 140,48% το οποίο σημαίνει ότι καθώς το Τμήμα διαθέτει (κατά το ακ. έτος 2019-20) μόνο πρωτοετείς φοιτητές ότι το 71,2% των νεοεισαχθέντων φοιτητών ολοκλήρωσαν την εγγραφή τους στο Τμήμα. Το ποσοστό των νεοεισαχθέντων κοριτσιών είναι πολύ υψηλό και συγκεκριμένα 69,5%. Τέλος ο δείκτης προτίμησης στο μηχανογραφικό δελτίο είναι σχετικά χαμηλός και ίσος με 32. Οι παραπάνω τιμές αποτελούν τιμές βάσης και θα συγκριθούν με αυτές που θα ληφθούν κατά την επόμενη περίοδο εσωτερικής αξιολόγησης.

B.7.2. Πληθυσμός φοιτητών (εγγεγραμμένοι-διαγραφμένοι) (M4.055-074, Δ4.21-26) (M4.075-080, Δ4.27-29)

Δεδομένου ότι πρόκειται για το πρώτο έτος λειτουργίας του Τμήματος, το 100% των φοιτητών βρίσκονται στο 1^ο έτος των σπουδών τους. Το ποσοστό των εγγεγραμμένων φοιτητριών στο σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών είναι πολύ υψηλό και ίσο με 75%. Δεν υπάρχουν αλλοδαποί εγγεγραμμένοι φοιτητές. Ο αριθμός των διαγραφών ανά 1000 εγγεγραμμένους φοιτητές είναι 172,6 φοιτητές και οφείλεται βασικά σε εγκεκριμένες αιτήσεις μεταγραφής στα ακαδημαϊκά αντίστοιχα τμήματα των Παν/μίων Αιγαίου και Θεσσαλίας. Δεν υπάρχουν φοιτητές ΑΜΕΑ επί των νεοεισερχομένων και εγγεγραμμένων φοιτητών. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος είναι πλήρως προσβάσιμες από ΑΜΕΑ.

B.8. Απόφοιτοι (M4.091-110, M4.111-126, Δ4.36-46)**B.8.1. Πληθυσμοί αποφοίτων: Εξέλιξη αριθμού και διάρκεια σπουδών (M4.091-098, Δ4.36-43)**

Το υπό εξέταση ακαδημαϊκό έτος (2019-20) είναι το πρώτο έτος λειτουργίας του πανεπιστημιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος και κατά συνέπεια υπήρξαν μόνο πρωτοετείς φοιτητές.

B.8.2. Επιδόσεις αποφοίτων: Κατανομή βαθμολογίας και μέση τιμή βαθμού πτυχίου (M4.099-110. Δ4.44-46)

Το υπό εξέταση ακαδημαϊκό έτος (2019-20) είναι το πρώτο έτος λειτουργίας του πανεπιστημιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος και κατά συνέπεια υπήρξαν μόνο πρωτοετείς φοιτητές.

B.8.2. Απορρόφηση αποφοίτων: Απασχόληση και συνέχιση σπουδών (M4.111-126)

Το υπό εξέταση ακαδημαϊκό έτος (2019-20) είναι το πρώτο έτος λειτουργίας του πανεπιστημιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος και κατά συνέπεια υπήρξαν μόνο πρωτοετείς φοιτητές.

B.9. Διδάσκοντες (M4.127-129 και M4.131-133. Δ4.47-50)

Κατά τη διάρκεια του Ακ. Έτους 2019-20, στο Τμήμα Περιβάλλοντος δίδαξαν συνολικά 14 μέλη ΔΕΠ, εκ των οποίων τα δύο προσλήφθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους (δηλ. υπήρξε αύξηση των μελών ΔΕΠ κατά 2). Επίσης στο Τμήμα Περιβάλλοντος δίδαξαν και 7 συμβασιούχοι διδάσκοντες (4 ακαδημαϊκοί υπότροφοι και 3 υπότροφοι μέσω ΕΣΠΑ) που σε σχέση με το ακ. έτος 2018-19 (δηλ. το προηγούμενο του έτους αναφοράς) αντιστοιχούν σε μείωση των ακαδημαϊκών υποτρόφων κατά 1,5.

Μέρος Γ': Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Κωδικοί Δεδομένων Ποιότητας Μ.5.)

Να συμπληρωθεί ένας πίνακας ανά ΠΜΣ

Γ.1. Τίτλος ΠΜΣ:(τίτλος στα Ελληνικά και στα Αγγλικά)

ΔΠΜΣ «Νέες Τεχνολογίες για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη»
Τίτλος στα Αγγλικά: New Technologies in Environmental Education and Sustainable Development.
Το ΔΠΜΣ ιδρύθηκε με το ΦΕΚ3610/τ.Β'/29-08-2020 δηλαδή με την εκπνοή του ακαδημαϊκού έτους αναφοράς (2019-20) και κατά συνέπεια δεν ήταν ενεργό κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος (δηλ. το 2018-19).

Γ.2. Γενικά στοιχεία (Μ5.001-020 και Μ5.046-048, Δ5.01-05)

Γ.2.1. Εισαγωγικά (Μ5.001-008 και Μ5.046-048)

Το ΔΠΜΣ «Νέες Τεχνολογίες για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη» είναι μια συνεργασία του τμήματος Περιβάλλοντος με το τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Το μεταπτυχιακό λειτούργησε για πρώτη φορά κατά το ακ. έτος 2020-2021 ως εκ τούτου διαφοροποιήσεις στα στοιχεία ίδρυσης και αναμόρφωσης δεν έχουν υπάρξει.

Γ.2.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν (Μ5.009-011)

Το ΔΠΜΣ «Νέες Τεχνολογίες για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη» είναι μια συνεργασία του τμήματος Περιβάλλοντος με το τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας του Ιονίου Πανεπιστημίου.

Γ.2.3. Φοιτητές (νεοεισερχόμενοι, εγγεγραμμένοι) – Απόφοιτοι (Μ5.012-020 και Μ5.038)

Οι πρώτοι φοιτητές αναμένεται να εισαχθούν κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το έτος αναφοράς ήτοι το 2020-21.

Γ.2.4. Δομή και οργάνωση σπουδών (Μ5.021-034, Δ5.06-14)

Το πρόγραμμα σπουδών του ΔΠΜΣ διαρθρώνεται σε 3 εξάμηνα. Στα δύο πρώτα εξάμηνα πραγματοποιούνται μαθήματα και στο τρίτο υλοποιείται η πτυχιακή εργασία. Τα μαθήματα στο σύνολο είναι 8 υποχρεωτικά και 4 επιλογής, εκ των οποίων οι φοιτητές πρέπει να επιλέξουν τα δύο. Κάθε μάθημα έχει 6 ΔΜ και όλα τα μαθήματα πραγματοποιούνται με τη μορφή διαλέξεων αλλά και ερευνητικού έργου που υλοποιείται μέσω εργασιών. Δεν υπάρχουν εργαστήρια. Δεν έχουν υπάρξει αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών.

Γ.3. Διδάσκοντες στο ΠΜΣ (Μ5.035-037, Μ5.039-041, Δ5.15-17)

Οι διδάσκοντες που προβλέπεται να διδάξουν στο ΔΠΜΣ κατά το εναρκτήριο εξάμηνο λειτουργίας του το οποίο θα είναι εντός του 2020-21 είναι οι παρακάτω:

1. Διονύσιος Κουλουγλιώτης, Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος
2. Αικατερίνη Καμπάση, Αν. Καθηγήτρια Τμήματος Περιβάλλοντος
3. Κωνσταντίνος Ποϊραζίδης, Αν. Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος
4. Αριστοτέλης Μαρτίνης, Επ. Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος
5. Αγνή Παπαδοπούλου, Επ. Καθηγήτρια Τμήματος Τεχνών Ήχου και Εικόνας
6. Παντελής Αποστολόπουλος, Επ. Καθηγητής Τμήματος Περιβάλλοντος

Γ.4. Παρακολούθηση ΠΜΣ (Μ5.014-017)

Η παρακολούθηση του ΔΠΜΣ είναι υποχρεωτική και όταν ξεκινήσει (κατά τη διάρκεια του 2020-21)

θα πραγματοποιηθεί εξ' αποστάσεως λόγω των έκτακτων συνθηκών της πανδημίας COVID-19. Κατά το ακαδημαϊκό έτος αναφοράς (2019-20) πραγματοποιήθηκε απλά η ίδρυση του ΔΠΜΣ και κατά συνέπεια δεν μπορεί να γίνει λόγος για αλλαγές στην παρακολούθηση σε σχέση με το παρελθόν.

Γ.5. Χρηματοδότηση ΠΜΣ (M5.018-019, Δ5.03)

Το συνολικό κόστος των διδάκτρων είναι 2600 ευρώ και δεν μπορεί να γίνει λόγος για διαφοροποίηση σε σχέση με το παρελθόν αφού το ΔΠΜΣ ιδρύθηκε κατά το έτος αναφοράς (2019-20).

Γ.6. Διαδικασία επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών

Η διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται μετά από μοριοδότηση των προσόντων τους όπως κατατίθενται σε ηλεκτρονική πλατφόρμα και συνέντευξη.

Γ.7. Ανταπόκριση του ΠΜΣ στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Τα μεγάλα και διαρκώς εντεινόμενα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο πλανήτης τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργήσει την ανάγκη για περιβαλλοντική εκπαίδευση που να στοχεύει στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η ανάγκη αυτή είναι ιδιαίτερα αισθητή σε μια χώρα όπως η Ελλάδα η οποία βρίσκεται μέσα σε μια κλειστή θαλάσσια λεκάνη αλλά και ειδικότερα για το νησί της Ζακύνθου που αφενός είναι ιδιαίτερα δημοφιλής τουριστικός προορισμός και συγχρόνως διαθέτει ένα εθνικό θαλάσσιο πάρκο και περιοχές Natura. Στόχος του ΔΠΜΣ είναι να εξειδικεύσει τους αποφοίτους σε θέματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και βιώσιμης ανάπτυξης προκειμένου στη συνέχεια να εφαρμόσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες είτε στο χώρο εργασίας τους είτε για περαιτέρω ακαδημαϊκή εξέλιξη.

Γ.8. Διεθνής διάσταση του ΠΜΣ (M5.042-045)

Κατά το έτος αναφοράς (2019-20) το ΔΠΜΣ απλά ιδρύθηκε και κατά συνέπεια δεν μπορεί να συζητηθεί το ζήτημα της κινητικότητας.

Μέρος Δ': Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (Κωδικοί Δεδομένων Ποιότητας Μ.6.)

Δ.1. Γενικά στοιχεία (Μ6.001-004 & Μ6.024-026)

Η ημερομηνία ίδρυσης του Διδακτορικού Προγράμματος Σπουδών στο Τμήμα Περιβάλλοντος της Σχολής Περιβάλλοντος του Ιονίου Πανεπιστημίου ήταν, βάσει ΦΕΚ (Τεύχος Β' 880/14.03.2019), 14/3/2019 συνεπώς διανύει (στο έτος αναφοράς μέχρι 31/8/2020) τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του και δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις στη διάρθρωση του προγράμματος διδακτορικών σπουδών σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Δ.2. Διδακτορικές σπουδές, θέσεις και διδάκτορες (Μ6.005-015, Δ6.01-07)

Κατά το έτος αναφοράς (μέχρι 31/8/2020) που είναι και το πρώτο πλήρες ακαδημαϊκό έτος λειτουργίας του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών, έγιναν δεκτοί για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής τρεις (3) υποψήφιοι διδάκτορες κατόπιν αίτησής τους προς το Τμήμα και αφού προηγήθηκε κατά γράμμα όλη η τυπική διαδικασία που προβλέπεται στο αντίστοιχο ΦΕΚ.

Δ.3. Δομή και Οργάνωση Προγράμματος

Δ.3.1. Ανταπόκριση ΠΔΣ στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας

Κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος (2018-19), το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών απλά ιδρύθηκε (Μάρτιος 2019) και κατά συνέπεια η ανταπόκρισή του στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας δεν μπορεί να σχολιαστεί.

Δ.3.2. Εξέταση Διδακτορικών Διατριβών

Μετά την περάτωση της συγγραφής της διδακτορικής διατριβής, ο υποψήφιος διδάκτορας υποβάλλει αίτηση για τη δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγηση της. Αν η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή αποδεχθεί την αίτηση, συντάσσει και υποβάλλει αναλυτική εισηγητική έκθεση στη Συνέλευση του Τμήματος ζητώντας τον ορισμό επταμελούς εξεταστικής επιτροπής για την κρίση της. Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα. Η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης προϋποθέτει τη φυσική παρουσία των τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής, ενώ τα λοιπά μέλη μπορούν να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης. Δεν υπάρχει καμία μεταβολή στην εξέταση σε σχέση με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος.

Δ.3.3. Οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών

Κατά το ακαδημαϊκό έτος αξιολόγησης (2019-20) δεν πραγματοποιήθηκαν είτε διαλέξεις είτε σεμινάρια (ερευνητικά ή εκπαιδευτικά) στα πλαίσια του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών.

Δ.3.4. Διεθνής διάσταση του προγράμματος (Μ6.020-023)

Δεν υπήρχε καμία κινητικότητα (εισερχόμενοι/εξερχόμενοι) στο πλαίσιο συνεργασίας οποιασδήποτε μορφής, π.χ. ERASMUS, κατά τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους αναφοράς (2019-20) είτε ανδρών είτε γυναικών.

Δ.4. Ερευνητικό Έργο ΥΔ (Μ6.016-018, Δ6.08-09)

Το σύνολο των δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές και σε διεθνή συνέδρια με κριτές κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση ακαδημαϊκού έτους (2019-20) που είναι και το πρώτο κατά το οποίο αποκτήθηκε η ιδιότητα του υποψήφιου διδάκτορα από όλους τους εμπλεκόμενους είναι δύο (2) (1 σε επιστημονικό περιοδικό και 1 σε διεθνές συνέδριο).

Μέρος Ε΄: Σχολιασμός των διαστάσεων ποιότητας ακαδημαϊκής πιστοποίησης προγράμματος σπουδών

Ε.1 Πολιτική Διασφάλισης Ποιότητας

Το Τμήμα Περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια του πρώτου χρόνου λειτουργίας του (Ακ. Έτος 2019-20 και μέχρι το τέλος του ημερολογιακού έτους 2020) δεν είχε επίσημα εγκεκριμένη πολιτική ποιότητας. Εντούτοις, καθώς το Τμήμα αποτελεί τη συνέχεια του συναφούς Τμήματος του πρώην ΤΕΙ Ιονίων Νήσων έχει παράδοση στην ουσιαστική εφαρμογή πολιτικών ποιότητας. Η τυπική έγκριση της πολιτικής ποιότητας του Τμήματος Περιβάλλοντος του Ιονίου Πανεπιστημίου αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι και τη λήξη ημερολογιακού έτους 2021.

Ε.2 Σχεδιασμός και έγκριση των Προγραμμάτων Σπουδών

Ο σχεδιασμός του νέου Προγράμματος Σπουδών (ΠΣ) έγινε μέσω διαβούλευσης των μελών ΔΕΠ του Τμήματος κατά ομάδες γνωστικού αντικείμενου. Το ΠΣ εγκρίθηκε από την Γενική Συνέλευση.

Το ΠΣ είναι απόλυτα προσανατολισμένο στις Περιβαλλοντικές Επιστήμες και Τεχνολογίες, περιλαμβάνοντας μαθήματα βασικής υποδομής και στην συνέχεια πλέγμα μαθημάτων σχετικών με το χερσαίο, ωκεάνιο, και ατμοσφαιρικό περιβάλλον, την βιοποικιλότητα, ενέργεια, ρύπους, και περιβαλλοντικά διαχειριστικά σχέδια. Δίνεται η δυνατότητα πτυχιακής εργασίας.

Η επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του ΠΣ (2019-20) εκτιμήθηκε δια των βαθμολογικών επιδόσεων.

Η ενσωμάτωση νέων γνώσεων στα μαθήματα πραγματοποιείται δια μεταφοράς αποτελεσμάτων ερευνητικών εργασιών και ανασκοπήσεων, συνεδρίων, τεχνολογικών και επιχειρηματικών εξελίξεων.

Κατά την συγκρότηση του νέου ΠΣ προηγήθηκε ανάλυση των ΠΣ συναφών Τμημάτων Περιβάλλοντος και Μηχανικών Περιβάλλοντος της χώρας και του εξωτερικού και αξιολογήθηκαν ο βαθμός συμβατότητας και οι ανταγωνιστικές ιδιαιτερότητες.

Το ΠΣ καθοδηγεί τους φοιτητές από ένα περιβάλλον μαθημάτων υποδομής, προς ένα διευρυνόμενο κύκλο εξειδικευμένων-εφαρμοσμένων μαθημάτων επιλογής, με κατανομή ECTS αντίστοιχη προς το περιεχόμενο και το χρονικό εύρος κάθε μαθήματος. Για την ομαλή μετάβαση μεταξύ γνωστικών αντικείμενων και εξαμήνων διαμορφώνονται αλυσίδες μαθημάτων με μέριμνα συμβατότητας και σχέσης συνέχειας. Επίσης λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την ομαλή μετάβαση από το Λυκειακό στο Πανεπιστημιακό περιβάλλον.

Ε.3 Φοιτητοκεντρική Μάθηση, Διδασκαλία και Αξιολόγηση

Σύμφωνα με την φοιτητοκεντρική διδασκαλία και μάθηση, εκτός από τις διαλέξεις εφαρμόζονται επιπλέον μέθοδοι διδασκαλίας όπως: εργαστηριακές ασκήσεις, εργασίες σε μικρές ομάδες, συζητήσεις, ανατροφοδότηση και αναστοχασμός, ασκήσεις κατανόησης, χρήση οπτικοακουστικού υλικού, εκπαιδευτικές επισκέψεις, συζητήσεις κατά ομάδες φοιτητών (tutorials). Μέσα από την εφαρμογή τέτοιων μεθόδων γίνεται προσπάθεια σεβασμού της διαφορετικότητας και των διαφορετικών αναγκών των φοιτητών, μεγαλύτερη επικοινωνία διδάσκοντα-φοιτητή/ριας, καθώς επίσης συχνότερη και συστηματικότερη αξιολόγηση των φοιτητών.

Η πρόδος των φοιτητών παρακολουθείται μέσα από τη βαθμολογία που συγκεντρώνουν στις γραπτές ή προφορικές εξετάσεις και οι οποίες καταχωρούνται στο ηλεκτρονικό σύστημα της Γραμματείας του Τμήματος. Οι διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας σχετικά με την αξιολόγηση συνεκτιμούν τα ακόλουθα:

- Οι καθηγητές είναι γνώστες του υπάρχοντος συστήματος εξετάσεων και υποστηρίζονται για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους σε αυτό τον τομέα.
- Τα κριτήρια και η μέθοδος αξιολόγησης δημοσιεύονται εκ των προτέρων στους φοιτητές.

• Η αξιολόγηση των φοιτητών αποτυπώνει τον βαθμό επίτευξης των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, όπως αυτά έχουν διατυπωθεί και αποτυπωθεί στα σχετικά περιγράμματα μαθημάτων σύμφωνα με το πρότυπο της ΕΘΑΑΕ.

• Η αξιολόγηση των φοιτητών έχει συνοχή, εφαρμόζεται δίκαια σε όλους τους φοιτητές και διεξάγεται σύμφωνα με τις ορισθείσες διαδικασίες. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη τις τεκμηριωμένες μαθησιακές δυσκολίες και σε αρκετά μαθήματα περιλαμβάνει επιπλέον προαιρετικές προόδους και εργασίες.

Όσον αφορά στην αξιολόγηση του διδακτικού έργου από τους φοιτητές, αυτή δεν έλαβε χώρα με συστηματικό τρόπο κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς (2019-20) λόγω μη ετοιμότητας του αντίστοιχου Πληροφοριακού Συστήματος του Ιδρύματος και της ξαφνικής υγειονομικής κρίσης (COVID-19) η οποία απέτρεψε την δυνατότητα της δια ζώσης έντυπης συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων. Τέλος, εφαρμόζεται ο θεσμός του Συμβούλου Καθηγητή για όλους τους φοιτητές οι οποίοι κατανέμονται μεταξύ όλων των μελών ΔΕΠ.

Ε.4 Εισαγωγή φοιτητών, στάδια φοίτησης, αναγνώριση σπουδών και λήψη πτυχίου

Κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2019-2020 εισήχθησαν στο τμήμα με εισαγωγικές εξετάσεις 213 φοιτητές, εκ των οποίων 66 άνδρες και 147 γυναίκες. Σε κάθε νεοεισερχόμενο φοιτητή ανακοινώνεται ένας ακαδημαϊκός σύμβουλος. Οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι βοηθούν τους φοιτητές να ορίσουν τη βέλτιστη σειρά με την οποία θα λάβουν τα μαθήματά τους, ελαχιστοποιώντας την αποτυχία στις εξετάσεις, να επιλέξουν τα απαραίτητα κατ' επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα και τα πιο ταιριαστά μαθήματα ελεύθερης επιλογής, σύμφωνα με τα ενδιαφέροντά, τις δυνατότητές και τις δεξιότητές τους.

Το τμήμα χορηγεί την υποτροφία «Γεράσιμος Αρσένης» σε όποιον/α φοιτητή/τρια έχει ολοκληρώσει το 3ο έτος σπουδών και έχει περάσει όλα τα μαθήματα και έχει τον μεγαλύτερο μέσο όρο βαθμολογίας στα μαθήματα των τριών πρώτων ετών.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος του Ιονίου Πανεπιστημίου συμμετέχει στο Πρόγραμμα LLP/ERASMUS. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν όσοι φοιτητές είναι κανονικά εγγεγραμμένοι στο Τμήμα Περιβάλλοντος του Ιονίου Πανεπιστημίου από το 2^ο έτος φοίτησης και μετά. Για τους φοιτητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα εκδίδεται και Παράρτημα Διπλώματος. Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται ημερίδες ενημέρωσης για το πρόγραμμα Erasmus. Το πρόγραμμα σπουδών αντιστοιχεί τόσο σε διδακτικές μονάδες όσο και σε πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Η πτυχιακή εργασία μπορεί να αντικατασταθεί από τρία μαθήματα ελεύθερης επιλογής. Η πτυχιακή εργασία (για όποιον φοιτητή επιλέξει να εκπονήσει) είναι αμιγώς ερευνητική με τις αντίστοιχες προδιαγραφές ποιότητας, οι οποίες κατά το υπό εξέταση έτος (2019-20) δεν είναι ακόμα επίσημα καταγεγραμμένες δεδομένου ότι το πρόγραμμα σπουδών διαθέτει μόνο πρωτοετείς φοιτητές. Η εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική μεθοδολογία γίνεται σε μεγάλο βαθμό μεταξύ των εργαστηριακών ασκήσεων και ασκήσεων πράξης, καθώς και κατά την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Το πανεπιστημιακό πρόγραμμα σπουδών δεν προβλέπει υποχρεωτική πρακτική άσκηση για τη λήψη του πτυχίου.

Ε.5 Διδακτικό Προσωπικό

Κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2019-2020 δεν πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση από τους φοιτητές κυρίως λόγω μη ετοιμότητας του αντίστοιχου πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ.

Οι διδάσκοντες του τμήματος έχουν τη δυνατότητα να μετακινηθούν μέσω του προγράμματος Erasmus, το οποίο λόγω των συνθηκών της πανδημίας δεν κατέστη εφικτό. Επίσης δίνεται από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο οικονομική ενίσχυση των διδασκόντων για συμμετοχή σε συνέδρια, πέραν των δυνατοτήτων που έχουν μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων. Δεν υπάρχουν θεσπισμένα βραβεία διδασκαλίας.

E.6 Μαθησιακοί Πόροι και Φοιτητική Στήριξη

Το Τμήμα εφαρμόζει τον Εσωτερικό Κανονισμό Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου. Το Τμήμα δεν διαχειρίζεται αυτόνομα και άμεσα οικονομικούς πόρους, διαδικασία που πραγματοποιείται κεντρικά από το Ίδρυμα. Η υποστήριξη της ακαδημαϊκής δραστηριότητας για την προαγωγή της έρευνας γίνεται κατά κύριο λόγο μέσω εμπλοκής των μελών ΔΕΠ σε ερευνητικά προγράμματα (είτε ως κύριοι ερευνητές είτε ως συνεργαζόμενοι). Το Τμήμα υποστηρίζει οικονομικά την ερευνητική δραστηριότητα μόνο μέσω ενός μικρού οικονομικού κονδυλίου το οποίο αφορά στη κάλυψη εξόδων για συμμετοχή σε συνέδρια, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Διοίκηση του Ιδρύματος.

Στο πλαίσιο της φοιτητικής μέριμνας το Τμήμα διαθέτει το σύνθετο πλέγμα φοιτητικών παροχών που προβλέπονται κεντρικά (πχ σίτιση, στέγαση) και επιπλέον την κάλυψη των εξόδων μεταφοράς τους από το κτίριο του τμήματος προς την πόλη της Ζακύνθου. Όσον αφορά σε υποστηρικτικές υπηρεσίες για τους φοιτητές σχετικές με την μαθησιακή διαδικασία το Τμήμα προσφέρει τα παρακάτω:

- Ακαδημαϊκός Σύμβουλος: Στην αρχή κάθε ακ. έτους σε κάθε νεοεισερχόμενο φοιτητή ανακοινώνεται ένας ακαδημαϊκός σύμβουλος καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας του.
- Υποβοήθηση μαθησιακών δυσκολιών σε θέματα θεωρίας ή/και εργαστηριακών ασκήσεων από Μεταπτυχιακούς Υποτρόφους, σε προκαθορισμένες ημέρες και ώρες, σε εντοπισμένα θέματα που υποδεικνύονται από τον/τους ενδιαφερόμενο/ους.
- Φροντιστηριακά Μαθήματα από μέλη ΔΕΠ.
- Υποστήριξη – συμβουλευτική πτυχιακής εργασίας, από Πανεπιστημιακούς Υποτρόφους σε προκαθορισμένες ημέρες και ώρες, επί θεμάτων γραπτής ανάπτυξης και παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας.

E.7 Διαχείριση Πληροφοριών

Οι διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος χρησιμοποιούν σε ικανοποιητικό βαθμό τις νέες τεχνολογίες για να παρέχουν υπηρεσίες προς τους φοιτητές. Επίσης γίνεται χρήση συστήματος τηλεδιάσκεψης για επικοινωνία με συναδέλφους στην Κέρκυρα ή στα άλλα νησιά (Κεφαλονιά, Λευκάδα) ή στο Συμβούλιο Ένταξης στην Αθήνα.

Επίσης έχει αναπτυχθεί κεντρικά από το Ι.Π. σύγχρονο πληροφοριακό σύστημα το οποίο χρησιμοποιούν όλοι οι διοικητικοί υπάλληλοι των γραμματειών των Τμημάτων του Ιονίου Πανεπιστημίου και οι διδάσκοντες και μέσω του οποίου διατίθενται αποτελεσματικά όλες οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής γραμματείας.

Επίσης, το Τμήμα συνεργάζεται στενά με τους εκπρόσωπους των φοιτητών κι έχει τακτική επικοινωνία μαζί τους.

Η συντριπτική πλειονότητα των προσφερόμενων μαθημάτων διαθέτει αναρτημένο υλικό στην ηλεκτρονική μαθησιακή πλατφόρμα opencourses.gr. Το εαρινό εξάμηνο του έτους αναφοράς το Τμήμα ανταποκρίθηκε πολύ ικανοποιητικά στην πρόκληση της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας (λόγω της υγειονομικής κρίσης από την πανδημία COVID-19) καθώς και εξέτασης μέσω των πλατφορμών ZOOM και opencourses.gr.

Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς δεν πραγματοποιήθηκε συλλογή πληροφοριών σχετικά με την αξιολόγηση των μαθημάτων καθώς το αντίστοιχο πληροφοριακό σύστημα δεν ήταν ακόμα σε λειτουργία. Επιπλέον, η δια ζώσης συλλογή έντυπων ερωτηματολογίων, η οποία ήταν εφικτή μόνο κατά το χειμερινό εξάμηνο (καθώς κατά το εαρινό ξέσπασε η πανδημία COVID-19), δεν πραγματοποιήθηκε λόγω μη έγκαιρης ειδοποίησης και καθοδήγησης από την ΜΟΔΙΠ.

E.8 Δημόσια Πληροφόρηση

Το Τμήμα διαθέτει δίγλωσση και οργανωμένη ιστοσελίδα η οποία ενημερώνεται τακτικά και εγκαίρως και αποτελεί τη βάση πληροφόρησης για κάθε νέα εξέλιξη. Η ενδομηματική ή ενδοιδρυματική επικοινωνία γίνεται πολύ αποτελεσματικά χρησιμοποιώντας συστηματικά το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η Βιβλιοθήκη έχει εγκατεστημένο πληροφοριακό σύστημα δανεισμού,

όμως δεν διαθέτει Βιβλιοθηκονόμο, οπότε η υπηρεσία αυτή διατίθεται αναλόγως της περιστασιακής διαθεσιμότητας προσωπικού.

Επίσης το Τμήμα διαθέτει μέσω της γραμματείας του, γραφείο Πρακτικής Άσκησης, γραφείο Erasmus και γραφείο Διασύνδεσης το οποίο έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με το σύλλογο αποφοίτων του προγράμματος σπουδών του πρώην ΤΕΙ Ιονίων Νήσων ενώ κατά καιρούς έχει πραγματοποιήσει και τηλεφωνικές συνεντεύξεις σε απόφοιτους του Τμήματος. Οι ανακοινώσεις και η πληροφόρηση για τα παραπάνω θέματα παρέχονται στους φοιτητές μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος. Επιπροσθέτως, το Τμήμα συνεργάζεται στενά με τους εκπρόσωπους των φοιτητών κι έχει τακτική επικοινωνία μαζί τους.

Οι διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος, προς διευκόλυνση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των λοιπών διαδικασιών, έχουν δημιουργήσει λίστες ηλεκτρονικών διευθύνσεων ανά ομάδα παραληπτών.

Το Τμήμα διαθέτει και ενεργή σελίδα σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης (Facebook) και επιπλέον εκδίδει ενημερωτικό για τις δράσεις του Newsletter σε διμηνιαία βάση το οποίο δημοσιεύεται στην κεντρική του ιστοσελίδα. Πολύ συχνά το Τμήμα δημοσιοποιεί πληροφορίες και σε εφημερίδες και τοπικά ΜΜΕ οι οποίες βέβαια πρώτα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του.

Είναι προφανές ότι το Τμήμα σύννομα δημοσιοποιεί και όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για λόγους διαφάνειας στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και στο Πληροφοριακό Σύστημα ΑΠΕΛΛΑ.

E.9 Συνεχής Παρακολούθηση και Περιοδική Εσωτερική Αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σπουδών

Η επικαιροποίηση και αναπροσαρμογή της ύλης των μαθημάτων είναι συνεχής από έτος σε έτος, και πραγματοποιείται από κάθε διδάσκοντα, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, τα νέα βιβλιογραφικά δεδομένα, τα ερωτηματολόγια φοιτητικής αξιολόγησης και την αλυσιδωτή σχέση συναφών μαθημάτων. Η διαδικασία αυτή τυπικά πραγματοποιείται με συνέργεια μελών ΔΕΠ του οικείου εργαστηρίου ή συναφών εργαστηριακών μονάδων (δεδομένου ότι δεν υπάρχουν στο Τμήμα Τομείς).

Διάγνωση προβλημάτων, εντοπισμός αρνητικών συνεπειών και διορθωτικές δράσεις αρχικά πραγματοποιούνται στα πλαίσια κάθε Εργαστηριακής δομής και στην συνέχεια, όταν αυτό απαιτείται, σε επίπεδο Γενικής Συνέλευσης Τμήματος.

Αποφάσεις για σημαντικές αναπροσαρμογές του Προγράμματος Σπουδών (ΠΣ), σε επίπεδο τροποποίησης μαθήματος/των ή χρονικής ανακατανομής στα επιμέρους εξάμηνα ή τέλος, σχετικά με την κατανομή του συστήματος πιστωτικών μονάδων ECTS, λαμβάνονται από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος, τυπικά ανά διετία.

Η συνηθέστερη πρακτική μέσω της οποίας επιτυγχάνονται βελτιώσεις σχετικά με την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων του ΠΣ σχετίζεται με μεταφορά εμπειρίας και τεχνογνωσίας από χρηματοδοτούμενα έργα που υλοποιούνται στο Τμήμα, από συνέργειες με παραγωγικούς φορείς του ιδιωτικού τομέα ή επιχειρησιακούς φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα, από ενδεχόμενη εμπλοκή φοιτητών στις παραπάνω δράσεις ή ανεξάρτητα σε επαγγελματικούς φορείς, καθώς και από εργαστηριακές ή τεχνικές εφαρμογές/ασκήσεις (επι εργαστηριακού εξοπλισμού ή δράσεων πεδίου).

Μέρος ΣΤ': Έκθεση Παρακολούθησης

ΣΤ.1. Συνοπτική περιγραφή διαδικασίας παρακολούθησης και αποτίμησης

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος άρχισε να λειτουργεί κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2019-20 (εισαγωγή πρώτων φοιτητών) και κατά συνέπεια δεν έχει ακόμα αξιολογηθεί από εξωτερικούς κριτές και επιπλέον δεν έχει ενταχθεί στη διαδικασία πιστοποίησης. Κατά συνέπεια η εν λόγω ενότητα δεν είναι συμπληρώσιμη (non-applicable) κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή.

Πίνακας 1: Σχέδιο Δράσης Τμήματος Περιβάλλοντος (Μη συμπληρώσιμος)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΕΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	ΑΝΑΓΚΑΙΟΙ ΠΟΡΟΙ
1.	1.1	1.1.1			
		1.1.2			
	1.2	1.2.1			
		1.2.2			
2.	2.1	2.1.1			
		2.1.2			
	2.2	2.2.1			
		2.2.2			

ΣΤ.2. Σχέδιο Δράσης

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος άρχισε να λειτουργεί κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2019-20 (εισαγωγή πρώτων φοιτητών) και κατά συνέπεια δεν έχει ακόμα αξιολογηθεί από εξωτερικούς κριτές και επιπλέον δεν έχει ενταχθεί στη διαδικασία πιστοποίησης. Κατά συνέπεια, ο παραπάνω Πίνακας 1 δεν είναι συμπληρώσιμος (non applicable) κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή.

Πίνακας 2: Παρακολούθηση Αποτελεσμάτων Τμήματος Περιβάλλοντος (Μη συμπληρώσιμος)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΣΤΟΧΩΝ (%)
1.	1.1.1	1.1	
	1.1.2	1.2	
	1.2.1		
	1.2.2		
2.	2.1.1	2.1	
	2.1.2	2.2	
	2.2.1		
	2.2.2		

ΣΤ.3. Παρακολούθηση αποτελεσμάτων

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος άρχισε να λειτουργεί κατά το Ακαδημαϊκό

Έτος 2019-20 (εισαγωγή πρώτων φοιτητών) και κατά συνέπεια δεν έχει ακόμα αξιολογηθεί από εξωτερικούς κριτές και επιπλέον δεν έχει ενταχθεί στη διαδικασία πιστοποίησης. Κατά συνέπεια, ο παραπάνω Πίνακας 2 δεν είναι συμπληρώσιμος (non applicable) κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή.

Πίνακας 3: Ετήσια Παρακολούθηση Στοχοθεσίας Ποιότητας Τμήματος Περιβάλλοντος

Στρατηγικός Στόχος	Στόχοι Ποιότητας	Μέτρηση (Δείκτες Ποιότητας)	Τιμή Στόχος 2020-2021	Τιμή Βάσης Έτους (2018-2019)	Τιμή Έτους Αξιολόγησης (2019-2020)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Ενίσχυση φοιτητοκεντρικού χαρακτήρα του ΠΠΣ	1.1 Προώθηση ποιότητας και αξιολόγησης του διδακτικού έργου	Δ1.1 Αριθμός Συμπληρωμένων Ερωτηματολογίων Αξιολόγησης	250	-	0	Το χειμερινό εξάμηνο δεν υπήρξε έγκαιρη ειδοποίηση και καθοδήγηση από την ΜΟΔΙΠ. Το εαρινό εξάμηνο η διδασκαλία πραγματοποιήθηκε βασικά εξ' αποστάσεως και το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ δεν ήταν ακόμα σε λειτουργία
	1.2 Ανανέωση Προγράμματος Σπουδών	Δ1.2 Ποσοστό περιγραφών μαθημάτων που ανανεώνονται ετησίως	3%	-	0	-
	1.3 Αύξηση πλήθους μαθημάτων ελεύθερης επιλογής	Δ4.04 Ποσοστό μαθημάτων ελεύθερης επιλογής	0%	-	0,00%	Δεν αναμένεται αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών
	1.4 Ενεργοποίηση θεσμού Συμβούλου Καθηγητή	Δ1.4 Αριθμός Συμβούλων Καθηγητών	8	-	0	-
2. Ενίσχυση της σχεδίασης της δομής του ΠΠΣ	2.1 Αύξηση πλήθους μαθημάτων με φροντιστήριο	Δ4.11 Ποσοστό μαθημάτων με φροντιστήριο	4%	-	2,94%	-
	2.2 Αύξηση πλήθους μαθημάτων με ασκήσεις υπαίθρου/επιτόπιες επισκέψεις	Δ4.14 Ποσοστό μαθημάτων με άσκηση υπαίθρου	1%	-	0,00%	-
	2.3 Αύξηση πλήθους μαθημάτων με εργαστήρια	Δ4.12 Ποσοστό εργαστηριακών μαθημάτων	17,65%	-	17,65%	Δεν αναμένεται αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών
	2.4 Αύξηση πλήθους μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων	Δ4.10 Ποσοστό μαθημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων	11,76%	-	11,76%	Δεν αναμένεται αναμόρφωση του προγράμματος σπουδών
3. Βελτιστοποίηση της φοιτητικής ροής	3.1 Αύξηση πλήθους φοιτητών διάρκειας	Δ4.21 Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης έως ν έτη	100%	-	100%	Δεν αναμένεται να αλλάξει εντός του 2020-21 καθώς οι πρώτοι φοιτητές

	φοίτησης έως v έτη					εισήλθαν το 2019-20
	3.2 Μείωση πλήθους φοιτητών διάρκειας φοίτησης από v έως v+1 έτη	Δ4.51 Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης από v έως v+1 έτη	0,00%	-	0,00%	Δεν αναμένεται να αλλάξει εντός του 2020-21 καθώς οι πρώτοι φοιτητές εισήλθαν το 2019-20
	3.3 Μείωση πλήθους φοιτητών διάρκειας φοίτησης από v+1 έως v+2 έτη	Δ4.22 Ετήσιο ποσοστό διάρκειας φοίτησης από v+1 έως v+2 έτη	0,00%	-	0,00%	Δεν αναμένεται να αλλάξει εντός του 2020-21 καθώς οι πρώτοι φοιτητές εισήλθαν το 2019-20
	3.4 Μείωση πλήθους φοιτητών διάρκειας φοίτησης πάνω από v+2 έτη	Δ4.23 Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης πάνω από v+2 έτη	0,00%	-	0,00%	Δεν αναμένεται να αλλάξει εντός του 2020-21 καθώς οι πρώτοι φοιτητές εισήλθαν το 2019-20
	3.5 Αύξηση ποσοστού αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (v έτη)	Δ4.36 Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων κ κανονικής διάρκειας σπουδών (v έτη)	0,00%	-	0,00%	Δεν αναμένεται να αλλάξει εντός του 2020-21 καθώς οι πρώτοι φοιτητές εισήλθαν το 2019-20
	3.6 Μείωση ποσοστού αποφοίτων μη κανονικής διάρκειας σπουδών (πάνω από v+2 έτη)	Δ4.42 Ετήσιο ποσοστό αποφοίτων μη κανονικής διάρκειας σπουδών (πάνω από v+2 έτη)	0,00%	-	0,00%	Δεν αναμένεται να αλλάξει εντός του 2020-21 καθώς οι πρώτοι φοιτητές εισήλθαν το 2019-20
4. Ενίσχυση της βιωσιμότητας και εξωστρέφειας του ΠΠΣ	4.1 Βελτίωση δείκτη προτίμησης ΠΠΣ	Δ4.20 Δείκτης προτίμησης ΠΠΣ	30,00	-	32,00	-
	4.2 Αύξηση ετήσιου ποσοστού εξερχομένων φοιτητών ERASMUS στο σύνολο των ενεργών φοιτητών	Δ4.34 Ετήσιο ποσοστό εξερχομένων φοιτητών ERASMUS στο σύνολο των ενεργών φοιτητών	0,00%	-	0,00%	Δεν αναμένεται να αλλάξει λόγω COVID-19
	4.3 Αύξηση ποσοστού εξερχόμενων μελών ΔΕΠ με ERASMUS	Δ3.18 Ετήσιο ποσοστό εξερχόμενων μελών ΔΕΠ με Erasmus	0,00%	0,00%	0,00%	Δεν αναμένεται να αλλάξει λόγω COVID-19
	4.4 Αύξηση ποσοστού μελών ΔΕΠ με ανάθεση διδασκαλίας σε άλλο Ίδρυμα	Δ3.23 Ετήσιο ποσοστό μελών ΔΕΠ με εξωτερική ανάθεση διδασκαλίας	37,00%	0,00%	35,71%	-
5. Ενίσχυση της	5.1 Αύξηση	Δ3.02 Ετήσιο	30,00%	-	23,08%	-

αριστείας στην έρευνα	πλήθους υποψηφίων διδακτόρων ανά μέλος ΔΕΠ	πλήθος υπό εκπόνηση διδακτορικών διατριβών ανά μέλος ΔΕΠ				
	5.2 Αύξηση πλήθους εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (σωρευτικά)	Δ3.36 Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ	22,00	21,75	21,43	-
	5.3 Αύξηση πλήθους ανακοινώσεων σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (σωρευτικά)	Δ3.39 Μέσο συνολικό πλήθος ανακοινώσεων σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ	37,00	27	35,64	-
	5.4 Αύξηση πλήθους αναφορών (ετερο- και αυτοαναφορών) στο δημοσιευμένο ερευνητικό έργο (σωρευτικά)	Δ3.45 Μέσο συνολικό πλήθος αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ	520,00	331,75	502,21	-
	5.5 Αύξηση ετήσιου πλήθους εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές	Δ5.5 Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ (έτος αναφοράς)	2,00	-	1,71	Για το έτος 2018-19 το αντίστοιχο αρχείο Excel δεν εντοπίστηκε
	5.6 Αύξηση ετήσιου πλήθους ανακοινώσεων σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές	Δ5.6 Ανακοινώσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ (έτος αναφοράς)	1,20	-	1,07	Για το έτος 2018-19 το αντίστοιχο αρχείο Excel δεν εντοπίστηκε

ΣΤ.4. Παρακολούθηση Στοχοθεσίας Ποιότητας Τμήματος

Η παρούσα έκθεση αφορά στο πρώτο έτος λειτουργίας του Τμήματος Περιβάλλοντος και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν τιμές βάσης για το προηγούμενο έτος (2018-19) οι οποίες αφορούν στο εν λόγω πρόγραμμα σπουδών. Κατά συνέπεια, σε αυτή τη φάση απλά διαμορφώνεται η στοχοθεσία η οποία θα ελεγχθεί ως προς την επίτευξή της κατά την σύνταξη της επόμενης ετήσιας έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης. Εντούτοις, όσον αφορά στον στρατηγικό στόχο υπ' αριθμόν 5 ο οποίος σχετίζεται με την ενίσχυση της αριστείας στην έρευνα, υπάρχουν διαθέσιμοι δείκτες για το έτος 2018-19 καθώς αφορούν στα μέλη ΔΕΠ τα οποία υπηρετούσαν ήδη στο Τμήμα πριν ξεκινήσει το πανεπιστημιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Περιβάλλοντος. Παρατηρώντας κατά συνέπεια τους δείκτες ποιότητας των στόχων 5.2., 5.3 και 5.4 (Βλ. Πίνακα 3) για το έτος 2019-20 σε σχέση με το 2018-19, παρατηρείται σταθερότητα όσον αφορά στο μέσο συνολικό πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ, μια αύξηση του αντίστοιχου δείκτη που αφορά στα συνέδρια με κριτές κατά 32% και επίσης αύξηση του μέσου συνολικού πλήθους αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ κατά 51,3%.

ΣΤ.5. Προτάσεις προς ΜΟ.ΔΙ.Π. Ιονίου Πανεπιστημίου

Διατυπώνονται οι παρακάτω προτάσεις οι οποίες αποσκοπούν στην περαιτέρω βελτίωση της διαδικασίας σύνταξης της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης-Παρακολούθησης Τμήματος:

- α) Τα δεδομένα ποιότητας που αφορούν στα οικονομικά στοιχεία του Τμήματος είναι σκόπιμο είτε να προσυμπληρώνονται από την ΜΟΔΙΠ είτε να αποστέλλονται σε κάθε Τμήμα αυτεπαγγέλτως και φυσικά εγκαίρως από τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες του Ιδρύματος και τον ΕΛΚΕ.
- β) Είναι αναγκαίο να τεθεί σε πλήρη λειτουργία το Πληροφοριακό Σύστημα της ΜΟΔΙΠ προκειμένου να είναι εφικτή η ηλεκτρονική αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων από τους φοιτητές.
- γ) Οι δείκτες ποιότητας που σχετίζονται με τα αντίστοιχα δεδομένα ποιότητας για το υπό εξέταση έτος πρέπει να είναι διαθέσιμοι κατά την έναρξη της διαδικασίας σύνταξης της Έκθεσης, ήτοι το αργότερο μέχρι και τον Ιούνιο του Ακ. Έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η συγγραφή (πχ τον Ιούνιο 2021 για την Έκθεση του Ακ. Έτους 2019-20).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- I. Πίνακας Δεδομένων – ΟΠΣ ΜΟ.ΔΙ.Π. – ΟΠΕΣΠ ΕΘ.Α.Α.Ε. (2019-20)
(Επισυναπτόμενο ως αρχείο Excell)

- II. Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
Είναι διαθέσιμα στον παρακάτω σύνδεσμο:
<https://envi.ionio.gr/gr/studies/undergraduate-studies/courses/>

- III. Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
Είναι διαθέσιμα στον παρακάτω σύνδεσμο (Αρχείο: Περιεχόμενο Εκπαιδευτικών Ενοτήτων)
<https://envi.ionio.gr/n-tees/gr/regulation/>

- IV. Κανονισμός ΠΠΣ
Το 2019-2020 δεν είχε καταρτιστεί ο εσωτερικός κανονισμός του ιδρύματος και ως εκ τούτου δεν υπάρχει κανονισμός ΠΠΣ αλλά εφαρμόζονται οι αποφάσεις της συνέλευσης.

- V. Κανονισμός ΠΜΣ
Είναι διαθέσιμος στον παρακάτω σύνδεσμο (Αρχείο: Κανονισμός Λειτουργίας)
<https://envi.ionio.gr/n-tees/gr/regulation/>

- VI. Κανονισμός ΠΔΣ
Είναι διαθέσιμος στον παρακάτω σύνδεσμο
<https://envi.ionio.gr/gr/studies/doctoral-studies/doctoral-studies-regulation/>